

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročino. Reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/I. Vse pošiljke je pošiljati franko. Reklamacije so proste pošiljke. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 2312.

Izhaja vsak četrtak. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna številka 150 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne notice vseh vrst je plačati po ceniku od petih vrst. Inzeratni davek po sebi. Pošt. čk. ur. 11.197.

Stanovanjski problem in učiteljstvo.

S stanovanjsko novelo so se pojavile zopet nove skrbi in novo gorje tudi za učiteljstvo posebno po mestih, v Ljubljani, Mariboru, Celju, Ptuj, itd., itd.

Zopet je težko udarjeno učiteljstvo z novimi skrbmi, ker je skoro domala precejnjala stanovanjska zaščita in bo nebroj učiteljskih družin po mestih na cesti; še težji je pa materialni udarec za vse, ker se bo najemnina zvišala desetkratno od predvojnje višine.

Že danes so neznosna bremena, ki teže učiteljstvu po mestih zaradi dragih stanovanj. Od ene tretjine, celo do polovice plače mora dati vsak mesec učitelj v mestu samo za stanovanje, oziroma vsak tretji mesec celo svojo mesečno plačo in še ta ne zadostuje. Na trgu pa mora vsako travico drago plačati.

Kako živi danes učiteljstvo po mestih — kako ono na deželi zopet iz drugih ozirov — to je skrito še danes med družinskimi stvarmi in nihče rad tega ne razgalja.

Letna stanarina, ki jo prejema učiteljstvo od države v mestih daleč ne zadošča in se plača z njo v dobrih slučajih komaj dvo-mesečno najemnino. Vključ zvišavanju najemnine z vsako stanovanjsko novelo pa država ni ničesar storila glede stanarine v pri-log državnemu uradništvu; izpeljala ni niti čl. 37. čin. zakona, da bi z 10%, 20% oziroma 30% poviškom stanarine vsaj nekaj storila v prilog tega vprašanja. Pri učiteljstvu pa obstoja še ta anomalija, da država odteguje stanarino za vrednost naturalnih stanovanj, ki jih prejema učiteljstvo od občin ter teh zneskov ne vrača občinam; logično bi morala država tudi doplačati ostalemu učiteljstvu najemnino, ki presega stanarino od države.

Drugi je problem učiteljstva na deželi, ki se pojavlja predvsem v tem, da za učiteljstvo na deželi sploh ni dobiti primernih in odgovarjajočih stanovanj, ki bi jih lahko smatralo za svoj dom in tudi ne hrane. To najbolj ovira, da se vprašanje stalne nase-litve in dela učiteljstva v enem kraju ne stabilizira.

Iz tega vzroka je v šolskem zakonu predvideno, da ima občina preskrbeti za stanovanje in kurivo. Stanovanje je podrobno predpisano z dvema oziroma tremi sobami 4 × 5 × 3, kuhinjo 4 × 3 × 3 in pritliklinami.

V Srbiji je to izpeljano, ker je država uvidela, da drugače ne odpomore temu vprašanju in da učiteljstvo zaradi teh razmer ne more uspešno delati in se popolnoma posvetiti svoji službi. Ne more mirno delati, če ga neprestano moti in vznemirja to vprašanje. Pri nas se brez izjeme vse politične stranke protivijo rešiti to vprašanje po srbskem vzorcu. Gg. poslance je skrb za breme, ki pade na občine. Prevelika se jim zdi ta za-hteva.

Pa poglejmo malo druge stanove! Da lahko vrše svojo službo, se zgrade železničarjem tudi stanovanja, enako poštarjem, orožnikom itd., itd. in duhovnikom. Njim ni treba skrbeti, ko gredo na novo službo, kje in kako bodo stanovali in kje dobivali hrano. Da se duhovnik lahko posveti svojemu poklicu ima preskrbljen svoj dom v vsakem kraju, hišo in ekonomijo. Za-se, brez družine! Nima skrbi s stanovanjem in hranjo, ter lahko mirno brez teh in še drugih skrbi opravlja svojo službo. Brezplačno ima stanovanje.

No, pa če bi že bil stanovanjski problem učiteljstva o brezplačnem ali plačanem do-brem stanovanju, ki bi ga naj dobil vsak učitelj že pripravljenega, ko pride na svojo službo! Pri današnjih plačah bi se niti brezplačnega stanovanja ne smelo vzeti za preveč, spričo mizernih plač, ki jih prejema učiteljstvo. Primera z duhovščino glede potrebe stanovanj za učiteljstvo drži tembolj, če upoštevamo, da odrajuje učitelj v mestu vsak tretji mesec najmanj svojo celo plačo za stanovanje, učitelj na deželi pa enako za svojo deco, ki se šola v mestu.

De facto pa učiteljstvo stanovanja plačuje in jih nima nikjer brezplačno. Izdatki, ki bi jih plačala občina za zgradbo učiteljskih stanovanj, bi se torej amortizirali. Pravilo bi moralo biti: kolikor učiteljstva, toliko stanovanj za učiteljstvo! Popolnoma pogrešeno je bilo, da se to ni prakticiralo že dosedaj, kjer je bilo to mogoče in so se zgradbe starih šol oddajale drugim, mesto uporabile v to svrhu. Seveda tudi najemnina

pri zaračunavanju ne bi smela presegati v nobenem slučaju stanarine, ki jo prejema učitelj od države in bi pač gg. poslanci morali skrbeti, da se stanarina zviša in plačuje za občinska stanovanja občin, ne pa državi, kakor sedaj.

Na drugem mestu, v »Učit. pravniku«, prinašamo bazo, kako naj bi se zaračunavala naturalna stanovanja, ki bi lahko služila za tozadevno uredbo. Tak predlog je izdelalo poverjeništvo UJU v Sarajevu.

Upamo, da se taki rešitvi stanovanjskega problema za učiteljstvo ne bodo mogli upirati niti gg. poslanci, ker jim ne bo težko zagovarjati tega niti pred svojimi volici in ne občinam dokazati, da je v interesu dobrega šolstva, če prirede stanovanja za učiteljstvo; nujno pa je, ker so glasovali za povišani maksimum najemnine brez izvzetka državne-ga uradništva, da glasujejo tudi za zvišanje stanarine, s katero bo učiteljstvo lahko plačalo stanovanja.

—k.

Zbor vseh predsednikov učiteljskih društev iz Slovenije v Mariboru,

v nedeljo, dne 15. aprila 1928.

O podanem poročilu o tisku se razvije živahna debata, ki so se je udeležili tov. Rudež, Hočevar, Hren, Vrečko, Hudales, Kopriva, Skuli, Macarol, Jakopec in Dimnik.

Glede Učiteljskega Tovariša je bilo sklenjeno, da z ozirom na pomankanje prostora opušča objavo napredovanj, poročila o društvenih zborovanjih naj bodo kolikor mogoče kratka, ravnotako naj bodo tudi druga poročila o raznih anketah in sejah kolikor mogoče kratka.

Iznesen je bil predlog o prepustitvi »Popotnika« Slov. Šolski Matici, toda po stvarnih in utemeljenih podatkih so člani uvideli, da bi bil ta korak pogrešen in sedaj stvari v škodo. Dokler ni garancij za uspevanje, ni delati takih eksperimentov.

O »Zvončku« se je tudi razpravljalo in je bila iznešena predvsem potreba pritegnitve novih sotrudnikov, ki naj bodo dobri mladinski pisatelji. List naj se tudi reorganizira v tej smeri, da bude prinašal več prirodoznanstvenih stvari ter tudi spise o novih modernih izumih na polju tehnike itd. Tudi ilustracije naj se izboljšajo in izpopolnijo v tej smeri.

Nekateri so bili tudi mnenja, da je v Učit. Tovarišu priobčenih preveč inersatov, posebno onih med tekstom; ker pa služijo isti v kritje tiska, jih je iz gospodarskih razlogov nemogoče opustiti.

Poročila odsekov.

Tov. Kobal prečita poročilo Mladinske matice, o dosedanjem delu in uspehih. Poročilo je bilo sprejeto na predlog tov. Stravsca odobruje na znanje, a odseku izreka širji soseski pohvalo.

K debati o poročilu so se javili tov. Volavšek, Kobal, Hudales, Macarol, Skuli, Dimnik, Hočevar, Mencin, Hren, dr. Žgeč in Stravs.

Povdarjalo se je, da bi bilo na mestu izdati vsaj neko gotovo število kartoniranih izvodov, stroške za vezavo naj bi plačali posamezniki, ki bi reflektirali na vezane izvode. Sklene se pozvati odbor Mladinske Matice, naj se informira, koliko bi stala vezava in to objavi v Učit. Tov., da bodo vedeli reflektantji kako vsoto morejo še doplačati za vezane izvode. Takoj ko bodo knjige tiskane, pa naj da odbor nekaj knjig kartonirati.

Bilo je izraženo tudi mnenje, naj bi se pritegnilo tudi mladino k sodelovanju pri Mladinski matici.

Radi pomankanja časa odpadejo poročila drugih odsekov.

Določitev kraja pokrajinske skupščine.

Ker je mesto Celje ravno v sredini Slovenije, se določi kot kraj bodoče pokrajinske skupščine

Celje. Obenem se pooblašča eksekutivo, da določi čas po 15. juliju in sestavi dnevni red. Poedina društva naj pošljejo svoje predloge poverjeništvu.

Predlogi.

Tov. Hočevar stavi sledeči predlog: Učiteljska društva naj predložijo do konca tega meseca točne podatke, ako so prizadeti naši člani po samovoljnem postopanju uradnikov, bodisi v ministrstvu ali drugje. Potom spomenice in Izvršnega odbora UJU naj se obvesti ministrstvo ter poslaniške klube, da preprečijo tako postopanje, ker ni v interesu stanu in ne šole, niti ugleda državne uprave, da se taki slučaj dogajajo, ki škodijo službeni in stanovski morali učiteljstva. (Soglasno sprejeto.)

Nadalje je bil sprejet predlog tov. Gobčeve, ki se glasi:

Širji soseski pov. UJU Ljubljana zbran na svoji seji 15. IV. 1928. odločno protidivira proti uvedbi celibata za učitelje, ki ga predvideva načrt novega zakona.

Sklene se pozvati Učiteljsko samopomoč in Slovensko Šolsko Matico, naj preloži svoje občne zbornice na čas, ko se vrši pokrajinska skupščina poverjeništva, ker člani nimajo denarnih sredstev za udeležbo, drugače pa ne pridejo do besede.

Nato so bili sprejeti še sledeči predlogi gospodarskega sveta:

1. Gospodarski svet predlaga, da se postavi v proračun poverjeništva UJU (Ljubljana) za prihodnje poslovno leto primerna postavka za nabavo pisarniške opreme.

2. Gospodarski svet je sklenil predlagati širjemu sosvetu ustanovitev posebne Učiteljske založbe s sledečimi glavnimi smernicami:

a) Učiteljska organizacija naj se gospodarsko popolnoma osamosvoji. V tem stremljenju je smatrali »Učiteljsko tiskarno« kot podjetje, s katerim je stopiti v enako poslovno razmerje kakor z drugimi v poštev prihajajočimi tvrdkami s šolskimi predmeti.

b) Čisti donos te bodoče ustanove se uporabi vsako leto po sklepu delegacije predvsem za potrebe učiteljske organizacije, ostalo se pa razdeljuje v pravičnem razmerju med oba učiteljska domova.

3. Gospodarski svet predlaga širjemu sosvetu ustanovitev obrambnega sklada z mesečnim prispevkom 1 Din v centralno blagajno poverjeništva od vsakega člana.

Ker se nihče več ne javi k besedi zaključiti tov. poverjenik sejo širjega sosveta, ki je trajala nepretrgano od pol 11. do pol 16. ure.

Kaj se godi?

Izpremembe v prosvetno upravni službi. V ministrstvu prosvete je bil razrešen svojega položaja referent v slov. odd. Pavel Flerš in imenovan Rudolf Wagner. V Kočevju je bil odstavljen sreski referent Božidar Betriani in imenovan Alojzij Peterlin. V Radovljici je bil odstavljen sreski referent Janko Baraga in imenovan Josip Wider. Organizacija stoji na načelnem stališču, da sicer ne more predpisovati oseb za upravno službo prosvetni upravi, boriti se hočemo le za princip, da naj upravno službo nad osnovnim šolstvom upravlja osnovnošolsko učiteljstvo samo, oblast pa naj izbira strokovno neoporečne in objektivne osebe; načeloma pa povdarja za vse slučaje odstavljaj, da se izvrše vedno prej ugotovljene službenih pregreškov, da premembe nimajo drugih vidikov.

Zadnja nameščenja v mariborski oblasti. Na Staro cesto v Prekmurju je imenovan tov. Josip Mislej z 9 služb. leti in 2 od teh v Prekmurju proti C. H. s 13 služb. leti in 7 od teh v Prekmurju. Glede kvalifikacije ne more biti pomislekov, ker ima C. H. že 4 leta vse prav dobro; in vendar je Beograd posegel po drugem... Dvojen je postopek tudi glede državljanstva! V tem slučaju ob času predloga prosilec ni imel državljanstva in je dobil službo; v ljubljanski oblasti se pa prošelj brez državljanstva sploh ne upošteva, medtem ko je celo tovariš S. že imel državljanstvo, a ne sprejema v državno službo, a se tudi ni upošteval. Želeli bi bilo, da tudi oblast pojasni take slučaje, da ne bo nerazjasnenih ugižanj — zakaj tako?

Zadnja nameščenja v ljubljanski oblasti? V Radeče je imenovana Danijela Pavčič s 4 službenimi leti. Razpis se je glasil na 2 moški in 1 žensko mesto. Nameščeni sta pa bili nasprotno dve ženski učni osebi in samo en moški, dasi nam je znanih več starejših moških in ženskih prosilcev in gori imenovana na moškem mestu niti v dvopredlogu ni mogla biti. Zaradi tega slučaja je pa položaj tak, da prosilec tovariš Sancin Cezar s 15 službenimi leti ni nikjer dobil mesta in sta v Studencu pri Sevnici sedaj kar dva šolska upravitelja in dve učni osebi nadštevili, ker sta tam dobila službo tov. Pečarič Boris in njegova žena.

— Tako je, če drugi zmešajo štrne! Upravni škandal. Naš tovariš prof. Družovič v Mariboru je bil lani upokojen s polnimi službenimi leti. Ustavili so se mu službeni prejemki meseca avgusta. Do zadnjega časa pa še ni prejel niti pare pokojnine, niti se mu ni izplačevala nikaka akontacija.

Iz študijskega potovanja v svrhu proučavanja šolskih novosti v inozemstvu.

Dunaj, 29. aprila 1928.

Ni lahko podati se na študijsko potovanje, ki bi naj nudilo v časovno zelo omejeni dobi čim več koristi. Jasno je, da si je treba natančno določiti smoter potovanja, ki se naj vrši po gotovem načrtu, da ne ostane neizrabljeno vse ono, kar se ti lahko nudi. Kljub temu pride v »prijeten« položaj, naknadno prevreči načrt in podvreči ga marsikateri korekturi, ki jo narekujejo razne okoliščine, predvsem — potna blagajna.

Žalostno je dejstvo, da so taka potovanja pri nas zelo redka, saj pri naših oblastih

Termin za Mladinsko Matico je potekel. Pošljite naročilnice! O uspehu poročamo prihodnjič.

LISTEK.

JOS. DOLGAN:

Učni načrt kmetske delovne šole.

Drugi razred.

Red v jedi in spanju: Kdaj zjutraj otrok vstane; kako se obleče; kdaj se umije; ali v gorki ali mrzli vodi; ali rabi milo; kod se umije; ali si umije usta in očisti zobe; kakšen je zajutrek; ali rad je; kaj poje dopoldne; ali je opoldne lačen; kaj najraje je; ali je rajši jedel poleti ali sedaj; ali se najde do si tega; mrzla voda po gorki jedi; sadje; mela; večerja; ob kateri uri večerjajo; pozna večerja; ali rajši je opoldne ali zvečer; kdaj se odpravijo k počitku; kdo najdlje čuje; kje ležijo; ali sami ali z drugimi; koliko jih leži v eni sobi; dolžina, širina in višina sobe; ali imajo na postelji rjuhe; lubnica; žimnica; kakšna je odeja; ali je soba vlažna; ali so sobo čez dan prezračili; kako velika so okna; ali v sobi še kaj drugega opravljajo; čiste roke in noge v postelji; nohti na nogah; spa-

nje z odprtimi usti; ležanje vznok ali polvznak; srce; sanje; mora; ali ponoči dobro spi; ali kmalu zaspi; zakaj ne zaspi; ali ga je strah; ali se večkrat ponoči zbudi; kdaj se zbudi zjutraj; ali se sam zbudi; ali vstane težko ali lahko; ali ga zjutraj kaj boli; po kateri jedi mu je slabo; ali ga bolijo zobje; red v jedi; red v hrani; zdravje.

Sneg: Kdaj je bil prvi sneg; kako na debelo je zamelo; moker ali suh sneg; veter; koliko dni je sneg na drevju; koliko stopinj ima sneg; koliko stopinj je v zraku; vrabci in sinice v snegu.

Led: Pri kolikih stopinjah je zmrazilo; kako debel je led; v mrazu dihati skozi usta.

Živali: Jež; bodice; klobček; lisica; zajec; kaj jedo; lisica je zver; jež je žužkoje; dec; zajec je glodavec.

17. december: Kralj Aleksander; kje biva; kakšna je njegova obleka; kralj in po veljnik vojske; kraljica Marija; prestolona slednik Peter.

Koline: Koliko prešičev so zaklali; koliko so tehtali; koliko so jih prodali; po čem; koliko so dobili zanje; kako so klali; ščetine; kdo jih rabi; koža; špeh; kako debel je bil; tenka in debela čreva; kako so dolga; želodec;

požiralnik; mrena; prepona; sapnik; pljuča; srce; kam je bil prešič predrt; žile iz srca; prekati v srcu; po katerih delih je največ mesa; na katere dele so razrezali prešiča; mozeg; veliki in mali možgani; hrbet; hrbe; njača; vretenica; rebra; koš; lobanja; želju; sti; zobje; krvave klobase; mesene klobase; vlakna pri mesu; osoljeno meso; ikre; požrešnost; v špehu je mast in nekaj mesa; mast in maslo; toščja; ali človek rajši je mastno pozimi ali poleti; zakaj ni bil prešič debelejši; ali je rad jedel; s čim so ga hranili; po kateri hrani je imel tako debel špeh.

Pet čutov: Vid; sluh; vonj; okus; tip; kje so čuti; nesrečen slepec; kratkovidni in dolgovidni; čitanje in pisanje od blizu; kaj napravimo, če nam je kaj padlo v oči; vejice; trepalnice; obrvi; zakaj je oko mokro; očesno jabolko; beločnica; šarenica; zenica v temi; na svetlem; žilice; vneto oko; čitanje in pisanje v temi; gluhi; uheli; hrustanec; ušesna cev; bobenček; premočni glasovi; vrtanje z ostro rečjo v uho; ušesna mast; točli druge po ušesih; nos; nosni pretin; nosnici do grla; služnica; prehlajenje; čist žepni robec; bradavice po jeziku; kateri del jezika najbolj občuti; razni okusi; s čim tipljemo; trda in mehka telesa; kateri telesni deli so najobčut-

ljivejši; katere živali imajo dober vid, sluh, vonj, okus, tip; katere živali so brez kakih čutov.

Županstvo: Urad; tajnik; sluga; uradne knjige; župan; blagajna; blagajniška knjiga; užitinski davki; za katere vasi je županstvo; občina; kaj plača županstvo; koga plača; po kaj so šli oče na županstvo; kateri možje hodijo k sejam; odborniki.

Zima: Dan se je dosedaj krčil; solnce je bilo opoldne vedno nižje; vzhajalo in zahajalo je vedno bolj na južni strani; 21. decembra se spremeni; kje je zjutraj izšlo solnce; kje je opoldne; kje bo zašlo; sence palice opoldne; kdaj je zjutraj vzhajalo solnce; kako dolg je dan; kako dolga je noč.

Jaslice: Kdaj se je Kristus rodil; kje; votlina za ovce in pastirje; ali je v deželi pozimi toplo ali mrzlo; obleka; posoda.

Sveti večer: Kdo je bil doma na sveti večer; mati; oče; otroci; bratje; sestre; stari oče in stara mati; kaj je vsak delal; ali so prišli tudi od drugod domov pogledat; veselje; mir; ljubezen do doma; sreča.

Novo leto: Včeraj je bilo staro leto; 31. december je zadnji dan v letu; 1. januar prvi dan v letu.

(Dalje prihodnjič.)

ni najti potrebnega zanimanja in podpore, da bi bilo to v interesu našega šolstva eminentne važnosti. V neprijeten položaj prideš, ko srečaš na potu tovariše Čehe, Poljake, Ruse, Angleže in Francoze, vse gmotno dobro podprte od svojih držav. Strme te občudujejo, ko potuješ pri tako mizerni plači na lastne stroške in to ne v svojem lastnem interesu, temveč v prid državnemu šolstvu. Bridka je zavest, da se pri nas odpravljajo ljudi na študijska potovanja z golim dopustom. Hvalevredno pa je, da kaže poverjenost UJU po svojih skromnih močeh tudi v takih slučajih svojo naklonjenost.

Marsikdo s skepto motri taka potovanja v inozemstvo, češ, »navzel se bo tujega duha in ga s silo uvedel v naše šolstvo, da si življenje in mentalitet našega ljudstva nista analogna onemu v tujini!« Tem bodi povedano, da namen študijskega potovanja ni enostavno posnemanje, temveč kritično trenje reformnega gibanja v tujini. Brez dvoma najde objektivno opazovalca, ki so mu reformna načela znana, ob priliki raznih hospitacij mnogo pobud za pravilno usmeritev vzgojnega in učnega dela na naših šolah.

Vsi fulminantni govori na tečajih in kongresih ne morejo nuditi tega, kar nudi sama ena dobra hospitacijska ura. Tega sva se zavvedla takoj po kongresu v Berlinu, ko sva stopila v poskusne šole priznanih šolnikov dr. Fritz Karsen, Jensen itd. Zgodilo se ti pa, da prideš tudi v razred, ki te ne zadovolji. Učiteljstvo, prežeto istih vzgojnih in učnih načel, deluje vzajemno bodisi to v pozitivnem ali negativnem smislu. Isto velja za Dresden in Leipzig.

Naravnost v diametralnem nasprotju glede notranje organizacije poskusnih šol je Dunaj, ki je posebno oblegan od učiteljstva iz vseh vetrov. Značilno za sloves dunajske šolske reforme je dejstvo, da prihajajo sedaj po Veliki noči semkaj šolniki v velikih skupinah. Tako je sedaj tukaj 30 Čehov, 18 Nemcev iz Saške, 60 Francozov (ki s tolmači slede pouku) in ta naval traja navadno do sklepa šolskega leta. Mestni šolski svet (predsednik Glöckl) spretno dirigira skupine tujcev na zaželjene šole. Povsod je videti tesno stremljenje vzgoje k osebnosti, suhoparne in dolgočasne učilnice ne vidiš nikjer več, povsod te pozdravlja svež duh, ki ga ustvarja duhovno in manualno produktivno delo. Učitelj pa se izživlja v razrednem delu kot umetnik, ki ga ne vežejo tesne sponi ozko-srčnih predpisov. Vsaka učna ura ni le doživetje otrokom, nego tudi slahernemu hospitantu, ki pojmuje ustvarjajočo silo take delovne edince.

Zato pač svetujeva vsem, ki želijo obiskati inozemske kongrese in tečaje, da si ogledajo na lico mesta resnično življenje, ki teče v žilah pokusnega šolstva. Nepozabni nama ostanejo 3 tedni študijskega dopusta, ki sva jih posvetila le v ta namen.

F. Kavčič — E. Vranc.

Največja izbira krasnih bluz in otroških oblek KRIŠTOFIČ - BUČAR, LJUBLJANA, Stari trg.

Naša omladina.

—om Bratski učiteljski iz Ljubljani. Pretekli teden sta se mudili v Ljubljani dve skupini učiteljskih maturantov, in sicer iz Berana in Jagodine. Barančani so prispeli v Ljubljano v četrtek 19. aprila z večernim dolenskim vlakom. Na kolodvoru so jih pričakali gojenci obeh učiteljskih pod vodstvom gg. direktorjev A. Doklerja in dr. Orla in zastopnik poverjeništa UJU tov. R. Grum, ki jih je pozdravil v imenu slovenskega učiteljstva, gojence V. Bučar pa v imenu obeh ljubljanskih učiteljskih. Za pozdrave se je zahvalil vodja ekskurzije g. prof. Milivoje Joksimović. Nato so jih odvedli v »Domovino« na večerjo, kjer jih je prisrčno pozdravil g. prof. Jeran. Nastanjeni so bili v telovadnici učiteljskega, gg. profesorja pa v Akademskem kolegiju. V četrtek so si ogledali večvo papirnico, ljubljanski grad, mesto in pivovarno »Union«. V petek so šli v spremstvu svojih ljubljanskih tovarišev na Bled, odkoder so se vrnili zvečer v Ljubljano. Ljubljanski učiteljski so jim priredili v naprednem dijaškem domu poslovljni večer, na katerem je imel g. prof. Joksimović krasen govor o misli jugoslovenskega učiteljstva. V soboto so si še ogledali muzej, nakar so opoldne odpotovali v Zagreb. — Jagodinci so prispeli v nedeljo popoldne preko Karlovca. Tudi ti so si ogledali ljubljanske zanimivosti, v torek pa so bili na Bledu in v Vintgarju, kjer so si ogledali Belarjev observatorij. Odpotovali so v sredo zjutraj. Jagodinsko ekskurzijo sta vodila gg. prof. Jocić in Zaharija.

—om Učiteljski iz Pakraca v Ljubljani. Ravnateljstvo državnega moškega učiteljskega v Ljubljani je dobilo obvestilo, da prispe dne 13. maja ob 14:48 v Ljubljano 40 gojencev in gojenk učiteljskega iz Pakraca. V Sloveniji ostanejo teden dni, ker hočejo na tančnejše spoznati slovensko kulturo, industrijo, geološke in klimatske prilike ter prirodne krasote Slovenije. V ta namen bodo poleg Ljubljane obiskali še Kranj, Jesenice, Vintgar, Bled, Trbovlje in Celje.

—om Pedagoški krožek na ljubljanskem učiteljskem je priredil 19. aprila recitacijski večer. Svetinova je prednašala Magajnovo črtico »V vagonu«, Kardelj Kreftovo »V trenutku trenutka«, Male Kosovelovo pesem »Ekstaza smrti«, Kržin Klopčič »Greh«, Roševa odlomek iz »Naše vasi« A. Nováčana, Pavčič za Jermanov govor iz Cankarjevih »Hlapcev«. Prvotnemu sporedu je dodal Bratko Kreft še Seliškarjevo pesem »Sedmo-rojenčki«. — Prihodnje dni bo drugi večer recitacij, kjer bo sklončan splošnega zasnovan program.

Splošne vesti.

— »Črna deska« jim ne prija. Za vse one, ki jim ne prija »črna deska« na naslovni strani »Učit. Tovarisa« naj velja objasniti, da je ta »deska«, na katero pribija organizacija samo najbolj kričeče slučaje, samo obramba učiteljskega stanu, ki bo veljala za vse režime v enaki meri, brez vsake popustljivosti in obzirnosti. »Danes meni, jutri tebi« — zato mora učiteljstvo strnjeno stati za to samoobrambo in obče interese postaviti pred osebne interese; ločiti mora tudi, da se s tem v nobenem slučaju ne napada oseb, ampak le brani princip. Deska ima namen, da dvigne službeno in stanovsko moralo v prid zdravi upravi in v dobrobit šolstva in naroda.

— Kaj se godi? Nova rubrika pod tem naslovom v »Učiteljskem Tovarisu« vzbuja povsod veliko pozornost. »Narodna Prosveta« z dne 29. aprila prinaša članek posvečen tej »Črni deski« slovenskega učiteljstva in priobčuje prva dva slučaja, ki sta bila objavljena v rubriki »Kaj se godi«. Zadnji slučaj »Militarizacija učiteljstva« pa je prineslo tudi dnevno časopisje. Ta slučaj je v celoti objavljen v »Slovenski Narod« in pa »Jutarnji list« iz Zagreba.

— Upokojitev oblastnega šolskega nadzornika E. Gangla. S kraljevim ukazom je bil upokojen na lastno prošnjo tov. E. Gangl, ker je dosegel polno službeno dobo. Tovariš Gangl je prišel na svoje mesto ob prevratu ter je ostal, z malenkostno prekinitvijo do zadnjega časa na tem mestu. Tedanja uprava in vlada za Slovenijo ga je pozvala na mesto višjega šolskega nadzornika na predlog organizacije, ki je stala na načelnem stališču samouprave osnovnega šolstva, t. j. da naj tudi višja upravna mesta, na katerih se stavljajo predlogi o osnovnem šolstvu, zase dajo in opravljajo osnovnošolski učitelji. Podčrtavamo, da je bila načelna zahteva tudi med drugimi zahtevami, ki jih je predložilo združeno učiteljstvo, t. j. ono iz bivše Zaveze in iz Slomškove zveze potom »Učiteljskega sveta« tedanji vladi in vlada je ugodila solidarni in upravičeni zahtevi osnovnošolskega učiteljstva ter mu dala nadzornike iz lastnih vrst. Posebno plodno je bilo delo oblastnega šolskega nadzornika Gangla ob prevratni dobi, ko je bilo treba vseh energij za organizacijo šolstva v novi državi. Imel je srce za učiteljstvo in razumevanje za potrebe šolstva in učiteljstva, ki je pod njegovim vodstvom lepo napredovalo do nesrečne dobe ob ukinitvi višjega šolskega sveta, s katero je nastal zastoj in zapreke, ki nas more še danes ter so bile ovira, ki jih tudi on z vso svojo voljo ni mogel odstraniti. Danes, ko se poslavlja od učiteljstva, mu isto želi, da ga ohrani z današnje čistosti še dolgo let v svoji sredi.

— Za vršila dolžnosti oblastnega šolskega nadzornika je imenovan oblastni nadzornik za šolske vrtove Andrej Skulj v Ljubljani. To imenovanje je pozdravilo solidarno vse osnovnošolsko učiteljstvo, ker vidi s tem, da je prodrli princip, da tudi upravna mesta osnovnega šolstva zasedaj osnovnošolsko učiteljstvo samo. Podčrtavamo, da si je v tej zahtevi — ne oziraje se na osebo — solidarno in edino vse učiteljstvo in bi iz istega razloga pozdravilo vsakogar iz svojih vrst na tem mestu. To je plod solidaritete učiteljstva v stanovskem boju!

— Iz katerih razlogov bi bile boljše oblastne učiteljske knjižnice namesto okrajnih? Okrajne učiteljske knjižnice z novim šolskim zakonom ne bodo imele več prave zakonite podlage in bodo le vegetirale. Združene v oblastno učiteljsko knjižnico bodo lahko dobile svoje stalne prostore in mnogo ugodnosti za svoj razvoj. Imele bi svoj stalen odbor in svojega knjižničarja, ki bi stalno, dnevno, lahko oskrboval za izpolnitev knjižnice in njeno poslovanje. Izposojevalo bi se lahko dnevno, službeno in poštine prosto potom šolskih upraviteljev po posebnem pravilniku za izposojevanje. Važnejših del bi imela knjižnica po več, da bi bile knjige hitro na razpolago. Izdal bi se skupen katalog za vse šole in dopolnilni katalogi vsako leto ter se tudi nove knjige objavljale po strokovnih listih. Knjižničar bi se lahko posvetil zasledovanju moderne pedagoške literature vseh stranskih in bi sistematično izpolnjeval knjižnico ter skrbel za čitanje knjig s strani učiteljstva. Ena knjižnica bo tudi lahko reflektirala na državno in oblastno podporo. Zadnje leto je dala »Zaloga šolskih knjig« do 3000 Din vsaki okrajni učiteljski knjižnici, ki so se raztrosili in porazgubili, koliko več bi zaleglo, če bi prejela vsaka oblastna knjižnica po 45.000 Din letno, kako bolj sistematično bi se dale nabaviti knjige. Še slabše je, če se sklicujemo na privatne oblastne knjižnice, ker smo s tem ob lokalne, knjižničarja, podporo in poštine prosto razpošiljanje, ki bi jih sicer dala država, a moramo pri privatni knjižnici plačati vse iz svojih žepov.

— Zakaj učiteljstvo uhaja domov in ne ostane dalj časa v enem kraju? Stalno se slišijo pritožbe, da posebno mlajše učiteljstvo kaj rado zapušča službeni kraj ob vsakem pouku prostem času. Ne misli pa se na to, kaj je temu res graje vrednemu pojavu pravi vzrok. Na deželi je zelo težko dobiti stanovanje, higijeničnega stanovanja pa sploh ne moremo dobiti. Posledica je, da učitelj stane v kakšni nezdravi sobici, katere se rad reši kolikrat le more, posebno takrat, v katerem še sicer nezdravem stanovanju, če mu še primanjkuje najnujnejša oprema, pohištvo. — Najmočnejša vez med človekom in gotovim krajem je prijeten dom in baš zato mislimo, da toliko časa, dokler se ne preskrbi učiteljstvu — posebno na deželi — zdrava in

njegovemu poklicu primerna sobica, toliko časa se ne smemo čuditi, ako mlado učiteljstvo tako rado zapušča službeno mesto in svoj pouka prosti čas prebije pri roditeljih, odnosno pri znanih. Zato je prav umesten predlog, ki ga je stavilo za rešitev stanovanjskega problema učiteljstva Dol. Lendavsko društvo in se glasi: Vodstvo organizacije naj predlaga obema oblastnima šolskima odboroma izposlovanje uredbe, da mora imeti vsaka učna oseba naturalno stanovanje. Za učitelje z družino naj se da na razpolago kompletno stanovanje, neporočenim pa s pohištvom opremljena soba.

— Dobra odredba. Prosvetno ministrstvo je izdalo odlok, ki prepoveduje vsemu uradništvu tega ministrstva sprejemati od kogarkoli prošnje in vloge, ako niso poslano uradnim putem. — Ako se bo ta odredba strogo izvajala, bode marsikatera nepravilnost odpravljena.

— Izplačila iz partije 55. Ministrstvu prosvete so bili po velikih županih predloženi spiski dolgov iz prejšnjih let s priznanicami vred. Ministrstvo prosvete pa je vrnilo spiske s priznanicami vred z nalogom, da mora vsak uslužbenec posebej zaprositi ministrstvo prosvete z nekolokovano prošnjo za izplačilo prejemkov po partiji 55. — Vsi prizadeti, ki še niso vložili posebne prošnje, naj to store, a prošnji naj priložijo priznanico in overovljen prepis dekreta o priznanju višjih prejemkov (premesitveni — upokojitveni dekret ali nalog za uradna potovanja), katerih dolg spada v partijo 55.

— Zavarovanje kontraktualnega učiteljstva. Izšla je ponovna tozadevna okrožnica, na podlagi katere morajo vsi sreski poglavarji sestaviti seznam vseh kontraktualnih učiteljev, ki mora vsebovati ime in priimek uslužbenca, službeni kraj, mesečno nagrado in od kdaj prejema nagrado. Zavarovanje se bo izvršilo potom prosvetnega oddelka.

— Razpis učiteljskih služb. Po odloku ministrstva prosvete O. N. br. 22.890 z dne 22. marca 1928 se morejo ponovno razpisati vse učiteljske službe, ki so bile razpisane v tekočem šolskem letu, a niso bile oddane. — Razpisana bodo tudi vsa mesta, ki se izpraznijo po zadnjih imenovanjih, da jih bo mogoče že z novim šolskim letom stalno oddati.

— Učiteljsko društvo »Jedinstvo« za grad Zagreb i okolico će održati u subotu 5. maja 1928 u Samoboru redovitu skupštinu društva. Dnevni red: S pedagoško-nastavničkoga internacionalnoga kongresa u Berlinu aprila ove godine. Izvješćuje prof. Josip Škavić, predsjednik Povjereništa U. J. U. Zagreb. Naš stalež u sebi i oko sebe, s osobitim obzirom na prilike u Hrvatskoj i Slavoniji. Raspravljat Jovan Milojević, učitelj. Dječja književnost u nas. Na raspis pedagoške sekcije U. J. U. u Beogradu prikazuje Ljudevit Krajačić, oblasni šolski nadzornik. Predlozi društvene uprave o aktuelnim školskim i staleškim pitanjima (pitanje novoga Zakona za osnovne škole; neaktivnost mjesnih i oblasnih škol. odbora; neuredn školski nadzor; nepravilno nabavljanje časopisa i knjiga; pitanje reorganizacije zanatsko-trgovččkih škola; mijenjanje zakonskih ustanova Finansijskim zakonima; disciplinsko sudovanje za učiteljstvo; učiteljski stečajevi; oblasne samouprave i učiteljska drva, sa stanovima i drugim pravima; udaja učiteljica; promjena pravila U. J. U., gradnja Dačkoga Doma Udruženja u Beogradu i Konvikta Povjereništa u Zagrebu; potreba pristupanja svega učiteljstva u jedno Udruženje; potpomaganje štampe U. J. U.). Skupštinu će posjetiti predsjednik Udruženja Jugoslavenskoga Učiteljstva Vlada K. Petrović iz Beograda. — Predsjednik: Ivan Vereš. Tajnik: Viktor Klepac.

— Razstava sodobne kulture v Brnu. Č. S. R. 26. maja je otvorila razstave, ki bo po svojem obsegu ena največjih v srednji Evropi. Tu se bo videlo jasno, kaj zmore človeški razum, volja in vztrajnost. Razstava sama se deli v pet velikih skupin: V prvi je šolstvo in to od otroških vrtcev preko ljudskih in srednjih šol do učiteljskih in strokovnih šol. Druga skupina nam kaže človeka v zvezi z živo narodo. Obsega človeški rod, njegovo zdravje, psihologijo in psihotehniko. Sem spadajo tudi prirodne znamenitosti in botanični vrt. Tretji del tvori človek in neživa naroda. V njem občudujemo vseмир in zemljo, kakor tudi fizikalno, kemično in matematično znanost. V četrtem je pravnštvo in država, v petem pa duševno življenje človeka. V poslednjem se razstavlja sociologija, jezikoslovje in literatura; dalje žurnalistika, zgodovina, upodabljajoča umetnost, glasba in gledališče. Tu se seznanimo tudi s kulturami in znanstvenimi društvi, vzgojo ljudstva in visokim šolstvom. Istočasno in na istem prostoru se vrši v posebnem 2400 m² obsegajočem paviljonu VII. brnski velesejem, ki bo obsegal vso industrijo in obrt Čehoslovaške. Razstavljeno bo tu v dvajsetih različnih skupinah, in sicer železna in lesna industrija, steklarstvo, keramika, porcelan, umetno obrtništvo, elektrotehnika, optika, mehanika, zemljedelstvo, gozdarstvo, vrtarstvo, tekstilna industrija, kožarstvo, grafika, papirništvo, godbeni stroji itd. Razstavni prostori obsegajo 30.000 m² in leže na 30 ha velikem zemljišču. Je tu glavna razstava s 16.000 m² in še 15 drugih paviljonov, katerih vsaki ima svoje tehniške in arhitektonske zanimivosti. Razstava bo odprta do konca septembra. — V. S.

— Za fond najvišjih slovenskih prosvetnih zavodov, Akademije znanosti in umetnosti in Narodne galerije, se vrši dne 6. maja t. l. splošni šolski zbiralni dan, po odloku ministrstva prosvete št. 3601 z dne 14. marca. Ta dan bo šolska mladina vseh osnov-

nih, meščanskih, učiteljskih in srednjih šol v ljubljanski in mariborski oblasti pod vodstvom svojih učiteljev zbirala prispevke za fond in tako dokumentirala narodovo voljo za dograditev lastne kulturne zgradbe. To variši, apeliramo na Vas, da iniciativno vodite to splošno narodno zbirko in ji pripomorete do čim večjega uspeha. Razpravljajte o nji na svojih sestankih in razložite vsem, katerim bi bilo še potrebno, pomen in potrebe akcije na podlagi prejete brošure in uredite način zbiranja po krajevnih razmerah tako, da bo čim večje število Slovencev s svojimi, če tudi skromnimi darovi manifestiralo za Akademijo znanosti in umetnosti in za Narodno galerijo.

— »Skrb in smrt«. Ako ima kdo izmed tovarišev na razpolago otroško trodejanjsko »Skrb in smrt« — ki je bila pred leti natisnjena v »Vrtcu« — se prosí, da jo pošlje proti odškodnini na šolsko upraviteljstvo Loče pri Poljčanah.

— Maturantinje državnih moških učiteljskih v Mariboru iz leta 1923. Letos poteče pet let, odkar smo delale maturo. Ali se snide-mo? Predloge glede kraja (Maribor ali Celje) in časa (Binkošti) pošljite meni. — N. Šijanec, Velika Nedelja.

— Maturantom koprškega učiteljskega iz leta 1903. Dvajsetpet let gre h koncu, odkar smo se poslovili od Kopra in odšli v svet. Desetletnico mature smo praznovali v Trstu o Božiču leta 1913. Zdaj smo tu in v Italiji. Oglasite se prijatelji od tu in od tam in pišite mi, če se strinjate, da pridemo v počitnicah enkrat skupaj in prebijemo dan ali dva v obnovi preteklosti v naših spominih. — Anton Mervič, Ribnica (Dolenjsko).

— »Ženski list«. Izašao je 5 (majski) broj ovog objavljenog i omiljenog mjesečnika za našu ženu. U modnom dijelu prikazana je najnovija moda biranim elegantnim modelima, od kojih su mnogi u više boja. Prikazana je i modni i narodni ručni rad. Tekstovni dio sadržaje više zanimivih i poučnih članaka, među kojima se ističu članci: o američkom kućanstvu, o uplivu proljeća na čovječje tijelo, o tome što nijedna žena nesmije propustiti i. t. d. Rubriko o kosmetici, zdravstvu, kućanstvu, športu i. t. d. sadržavaju mnoštvo praktičnih uputa. Posebno je prikazan uspješan rad našega kazališta. Zabavno štivo je kao uvijek birano i za ženu osobito zanimivo. — Pretplata stoji na tri mjeseca Din 45 a naručuje se kod Uprave »Ženskoga lista« Zagreb, Samostanska ul. 2/I.

— Opozarjamo tovariše(ice) na inserat lekarnar BAHOVEC, ki jo toplo priporočamo. — Enako naj se tovarišice in tovariši ozirajo pri nakupu in naročilih na tvrdke, ki inserirajo v »Učiteljskem Tovarisu«.

— Samo predsodek je, če kdo misli, da iz rži ni kave. V tisočeri rodlinah uživajo ŽIKO brez primesi zrnate kave v popolno zadovoljnost. ŽIKO dobite v vsaki trgovini v rdečih zavitkih.

— Kdor nima še Ročnega kataloga za leto 1927/28., ki stane le 16 Din in ki vsebuje vsestranska navodila, naj si ga takoj naroči v UČIT. TISKARNI, ker je v zalogi prav pičlo število izvodov. Ne zamudite prilike za nakup najcenejše knjižice, ki je že marsikoga obvarovala s svojimi nasveti in navodili občutne škode.

Osebne zadeve.

—i Imenovanje: Elviri Omrzel, učiteljici ženskih ročnih del v Metliki je priznana stalnost v državni službi. Valerija Drnovšek-Berge, učiteljica v Trbovljah-Vode je podala ostavko na državno službo. Irma Meža, učiteljica dodeljena velikemu županu mariborske oblasti (prosvetni oddelček) se dodeli sreskemu poglavarju Maribor desni breg v pisarno sreskemu šolskemu nadzorniku.

—i Upokojeni so sledeči učitelji(ice): Ivan Lakner, učitelj v Kočevju. Armin Brence, šolski upravitelj v Št. Andražu pri Velenju. Janko Vozel, šolski upravitelj v Trebnjem. Ljudmila Poljanec, strokovna učiteljica v Mariboru. Ivan Pavlovič, učitelj v Vidmu, srez Krško. Ana Bitenc, učiteljica v Dobju.

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE, ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslužujte se krojnih tečajev, ki se vršijo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potom korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni izdelavi oblek. Cenjenim učiteljskim krogom znižan honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno učilišče, Stari trg št. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

Krasna birmanska darila najceneje kupite pri Fr. P. Zajec trgovina ur in zlatnine, Ljubljana, Stari trg št. 9.

Modne pletenine Moderni kostumi in kompleti po meri iz kaha volne. MODNA TRGOVINA IN STROJNO PLETILSTVO: FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Židovska ul. 7.

Učiteljski pravnik.

Osnova (regulativ)

za odmerjenje najemnine učiteljstvu osnovnih šol

v Bosni in Hercegovini, ki stanujejo v državnih ali občinskih poslopih.

1. Stanovanjski prostori (sobe in kuhinja) so taksi-rani za moderna suha poslopja ali za nadstropja starih poslopij. — Če so ti prostori vsi ali poedin v vlažnem pritličju, na podstrešju ali v slabi hiši, se cenijo za 50% nižje.

2. Ravnotako se vsi prostori cenijo za 50% nižje, ako je voda izven dvorišča 1/2—1 km daleč, a za 80%, ako je voda dalje od 1 km.

3. Cesar ni pri stanovanju, ali pa ni navedeno v tej osnovi (kot čebelnjak i. dr.), se ne ocenjuje in se tudi ne zaračuna.

4. Skupna cena ne sme presegati maksimalnega zneska stanarine drž. uradnika, t. j. 1800, 1500, 1200 Din; a če bi znesla več (n. pr. vrt) se dajo nepripadajoče stvari učiteljem kot lokalna gratifikacija, ki se sme tudi odvzeti ali drugače z njo razpolagati.

5. Prostori odst. 8, 9 in 10 se zamenjajo v ceni s prostori 11, 12 in 13 in obratno.

6. Navedene cene so dinarske in letne.

Pojasnila:

Osnova (regulativ)	Kategorije mest:								
	I. II. III.			I. II. III.			I. II. III.		
	Sedež fakultete	Sedež srednje in strokovne šole	Sedež srednje ali strokovne šole	Sedež fakultete	Sedež srednje in strokovne šole	Sedež srednje ali strokovne šole	Sedež fakultete	Sedež srednje in strokovne šole	Sedež srednje ali strokovne šole
Kategorije prostorov:									
Soba nad 20 m ²	20	220	200	180	15	120	109	90	10
Soba od 20—16 m ²	15	165	150	135	10	80	70	60	8
Soba pod 16 m ²	10	110	100	90	7	56	49	42	6
Kuhinja	10	110	100	90	10	80	70	60	10
Shramba	8	88	80	72	5	40	35	30	8
Klet	8	88	80	72	6	48	42	36	8
Podstrešje	7	77	70	63	5	40	35	30	5
Drvarnica	—	—	—	—	10	80	70	60	15
Hlev	—	—	—	—	10	80	70	60	15
Svinjak	—	—	—	—	8	64	56	48	10
Kokošnjak	4	44	40	36	4	32	28	24	5
Vodovod, kanalizacija	10	110	100	90	10	80	70	60	—
Električni tok	8	88	80	72	—	—	—	—	—
Skupaj	1100	1000	900	800	700	600	500	400	300
Vrt a) čez 250 arov	1500	1500	1500	1200	1200	1200	900	900	900
b) 250—200 arov	1400	1400	1400	1100	1100	1100	800	800	800
c) 200—150 arov	1300	1300	1300	1000	1000	1000	700	700	700
d) 150—100 arov	1200	1200	1200	900	900	900	600	600	600
e) 100—75 arov	1100	1100	1100	800	800	800	500	500	500
f) 75—50 arov	1000	1000	1000	700	700	700	400	400	400
g) 50—25 arov	900	900	900	600	600	600	300	300	300
h) 25—10 arov	800	800	800	500	500	500	200	200	200
i) 10—5 arov	700	700	700	400	400	400	100	100	100
Maksimalni skupni znesek	1800	1500	1300						

—§ Vdovnina. Dobili smo nastopno vprašanje: »Ali ima učiteljica vdova po državnem uslužbencu pravico do vdovnine? Nekateri tovarišice dobivajo, drugim se odrekajo, da ne gre osebi v državni službi nikakoli pomoč. Možno je menda dolgo vrsto let služil toliko, da bi tudi njegova vdova imela kaj od njega. Ko je mož umrl, vzamejo ženi takoj 25% stanarine in je v dohodkih enaka z »leđičnimi«. (Nima otrok).« — Odgovor. Člen 153. urad. zakona določa, da ne sme nihče prejemati dveh pokojnin od države in da pripada v enakem slučaju le večja pokojnina ter da akt. drž. uslužbenka ne sme prejemati rodb. pokojnine. Z ozirom na to določbo, ki je stopila v veljavo 1. septembra 1923, ne more prejemati aktivna ali upokojena državna uslužbenka vdova pokojnine.

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

— UČITELJSKI KROŽEK ČRNO-MELJ se sestane 20. maja in ne 6. maja; to pa radi tega, ker je 6. maja izlet na Bojance. Jurjevanje. Krožek ima sestanek v Draga-tušu.

—oio Delo po krožkih:

284. Toplice: III. 19. aprila Od 11 članov 5. Iz družboslovja. O delovni šoli. O programu II. izobraževalnega tečaja. Prihodnji sestanek 3. maja.

285. Št. Ilj: II. 21. aprila. Od 11 članov 7. Prvih šest poglavij iz družboslovja. Prihodnji sestanek 18. maja.

286. Št. Vid nad Ljubljano: V. 27. marca. Od 28. članov 7. Rekapitulacija 1. brošure. Razgovor o vzrokih neuspehov na srednjih šolah.

287. Št. Vid nad Ljubljano: VI. 24. aprila. Od 28. članov 8. Štiri poglavja iz 2. brošure. Prihodnji sestanek 20. maja v Pirničah.

288. Ljubljana-učiteljske: XVI. 28. aprila. Prisotnih 10. Iz zgodovine razvoja družboslovne vede. Prihodnji sestanek 5. maja.

289. Šoštanj: VI. 2. aprila. Od 28. članov 17. Izvenšolsko delo učiteljstva. Metodika posameznih predmetov. Prihodnji sestanek 7. 290. Jesenice: VI. 18. aprila. Od 32 članov 4. Delavski kraj in šolstvo.

291. Jesenice: VII. 25. aprila. Od 32 članov 5. Razne vrste metod v raznih razredih. Prihodnji sestanek 2. maja.

292. Ljutomer: IV. 26. aprila. Od 21 članov 14. M. Severjeva: »Pletenje z ličjem«. — M. Vunderl: »Pletenje z vitrami«. — St. Zavrtnik: »O družboslovju«. Prihodnji sestanek 24. maja.

293. Ziče: IV. 27. aprila. Od 17 članov 7. Tov. Berce o modeliranju. — 3., 4. in 5. poglavje iz 2. brošure. Tov. Berce ova o računstvu v elementarnem razredu v smislu delovne šole. Prihodnji sestanek 23. maja.

294. Maribor-okolica: II. 25. februarja. Od 28. članov 14. O Ozvaldovem članku v »Pospotniku« »Nova šola«. — Tov. Martinc: »Iz psihoanalize; pojavi iz podzavestnih dispozicij«.

po možu državnem uslužbencu, temveč gre pokojnina le otrokom. Pred 1. septembrom 1923 upokojene in obdvoje državne uslužbenke pa lahko uživajo poleg svoje pokojnine tudi vdovnino po možu, a le eno dražinsko doklado. Aktivni državni uslužbenki vdovi brez otrok pripada po čl. 38. urad. zakona le 75% stanarina od 1. dne naslednjega meseca, ko je postala vdova.

—§ Brezplačno zdravljenje. Po rešenju ministrstva prosvete z dne 2. marca 1928, br. 3080/28, izdanem v sporazumu z ministrstvom narodnega zdravja, morejo državni uradniki uživati ugodnost brezplačnega zdravljenja po čl. 112. urad. zakona le v državnih bolnicah, ne pa tudi na klinikah.

—§ Tabela za izračunavanje davka po novem davčnem zakonu prinesemo prihodnjic.

295. Maribor-okolica: III. 15. marca. Od 28. članov 11. Poglavje o delovni šoli iz Ozvaldove »Kulturne pedagogike«. — Iz šolskega dela: diskusija o prostem spisu.

296. Maribor-okolica: IV. 3. aprila. Od 28. članov 16. Tov. Tomažičeva o prostem spisu. Osnovna načela, ki so se uvaževala pri sestavi avstr. učnih načrtov za prvih 5 šolskih stopenj. Prihodnji sestanek 7.

297. Križevci: I. 19. aprila. Od 30 članov 10. Nastop tov. Lipkove: ploščina delotoda. Razgovor o nastopu. Diskusija o liberalizmu.

Naša gospodarska organizacija.

—g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice za 167. (Janez Škerbine, Višnja gora) in 168. smrtni slučaj (Ivan Bernot, Ljubljana) v znesku 11 Din, za zakonske pare 21 Din. Pri zamudnikih sem prišel k temu znesku še zaostanek. Prosim vse člane, da nakazajo z zadnjim položnico znesek, ki je zapisan zgornaj na robu. Nekateri člani so nakazali s starimi položnicami (drugačen znesek), drugi so odtrgali od naznačenega zneska 1 Din, ki je namenjen za poštino. Društveno upravo stane poština in vknjižba pri poštni hranilnici 99 para za vsako poslano položnico. Ne poznavljajte zneskov pri nakazilu. — Učiteljska samopomoč ima 1. maja 1928 2197 članov, posmrtnina znaša 10.985 Din.

Nogavice, rokavice, damsko in moško perilo, kravate, čepice, bluze, damske obleke, torbice i. t. d. kupite najceneje pri ŠTERK, nasled.

MILOŠ KARNIČNIK
LJUBLJANA, Stari trg št. 18.

Razumna uporaba.

Če želite „RADION“ popolnoma izkoristiti, pazite kako ga uporabljate. — Ne pozabite na prvo pravilo: „RADION“ treba raztopiti v MRZLI vodi.

Le tako razvija RADION svojo moč in pere zares SAM.

To pravilo je sicer enostavno, toda ravno zato ne smete pozabiti:

„RADION“ v mrzli vodi raztopi!

Stanovska organizacija UJU iz poverjeništvu UJU.

—pov. Radi nepotrebne, ljudstvo in učitelstvo vzemirajoče namestitve abiturijenta Cirila Konečnika v Krčevini je sklenil krajevni šolski odbor v Krčevini v svoji seji dne 6. pr. m. oster protest, katerega je odposlal ministrstvu prosvete, prosvetni upravi, obema poslanskima kluboma in tudi naši organizaciji. Odpor ni namenjen proti osebi abiturijenta tov. Cirila Konečnika, pač pa proti postopanju in kolikor ima zveze to imenovanje z bratom tov. Konečnika v ministrstvu prosvete. — Sploh vse naše navedbe nimajo osebnega značaja proti nikomur. Na pake križamo in obsojamo z edinega videka, da dosežemo pravilno postopanje in vzpostavimo zaupanje v oblast ter s tem koristimo šoli, upravi in učiteljstvu.

Iz društev:

Vabila:

— OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO UJU v RADOVLJICI zboruje vsled važnih gospodarskih zadev tudi skupno z ostalimi društvi v Ljubljani dne 5. maja t. l. v Unionu ob 8. uri. — Predsednik.

— ČLANSTVO LJUBLJANSKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA opozarja na skupno zborovanje, ki se vrši v soboto, dne 5. maja t. l. ob 8. uri v dvorani hotela Union v Ljubljani. Dnevni red je bil objavljen v »Učit. Tovarišu« št. 41. — Odbor.

— PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZBORUJE SKUPNO S TOVARIŠKIMI DRUŠTVI IZ ORMOŽA, LJUTOMERA, VARAŽDINA IN ČAKOVA CA dne 12. maja v Ptuj ob 10. uri.

Na dnevnem redu bo poleg predpisanih točk tudi predavanje nadzornice tov. Jele Premrou: Strokovna pojasnila k delovanju o deklisih krožkih in nadaljevalnih šolah po točkah:

1. kmetijsko gospodinski pouk v šoli;
2. kmetijsko gospodinski pouk izven šole;
3. izobrazba učiteljce za poučevanje in
4. zainteresiranje podeželske učiteljce za organizacijo kmečkih gospodinj.

Član poverjeništvu bo govoril o samoizobrazbi učitelja in bo podal tudi situacijsko poročilo.

Ako želi katero izmed zborujočih društev spopolniti dnevni red še s kakim kratkim predavanjem, naj pravočasno sporoči odboru ptujskega učiteljskega društva naslov teme.

Skupen obed bo v Narodnem domu. Tovarišice in tovariše domačega društva prosimo, da se zborovanja polnoštevilno udeležijo.

Vsi člani, ki se ne pripeljejo na zborovanje z vlakom, se naprošajo, da so ob 1/2 9. uri na ptujskem kolodvoru, kjer sprejmemo dole goste. — ODBOR.

— BELOKRANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto dne 12. maja 1928 skupno z bratskim novo-meškim, jastrebarskim in karlovskim učiteljskim društvom v Jaski. Člani Belokranjskega učiteljskega društva se odpeljejo s prvim jutranjim vlakom. Za kosilo naj se udeleženci zanesljivo javijo tajnici Završanovi do 8. maja 1928.

Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Samoizobrazba. Poročila voditeljev krožkov. 3. Volitev delegatov za pokraj. in državno skupščino. 4. Slučajnosti. Na skupnem zborovanju ima predavanje:

»Škola rada — teorija i praksa«, profesor Križanič iz Petrinje, tovariš Božičević Ivan, učitelj v Vivodini: »Povjest Ozlja«. — Odbor.

— NOVOMEŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo na željo hrvatskih društev zborovalo v soboto 12. maja 1928 v Jastrebarskem ob istem času in z istim programom. Tovariš(ice), naj vas ta prememba ne oplaš! Odhod iz Novega mesta s prvim jutranjim vlakom. — Tajnik.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OBA MARIBORSKI SREZA zboruje v sredo 16. maja ob 1/2 10. uri predpoldne v mali dvorani Narodnega doma po sledečem sporedu: Zapisnik, dopisi, poročilo o seji širjega sosstva v Mariboru, volitev delegatov in druge važne stanovske in organizacijske zadeve. Majniški izlet se vrši junija. Poravnajte zaostalo članarino in za brošure. Pol ure pred zborovanjem je istotam odborova seja.

— KOZJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo (petič v tekočem šolskem letu) v soboto 12. maja t. l. v Kozjem. Začetek ob 10. uri. Vzored: 1. O zemljepisnem pouku (nadaljevanje). Poroča tov. I. Slavec. 2. O šolskih vrtovih. Tov. A. Čok. 3. O Lavtar-Černejevih računicah. Tov. Jos. Hernauss. Polne udeležbe pričakuje — odbor.

— ZBOROVANJE UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA BREŽIŠKO-SAVNIŠKI SREZ se vrši v soboto, dne 5. t. m. v Brežicah z običajnim dnevnim redom. — Predsednik.

Poročila:

+ UČIT. DRUŠTVO ZA ŠMARSKO-ROGAŠKI OKRAJ je zborovalo dne 14. aprila 1928 v Rogatu skupno s članstvom likv. učit. org. Edinstvo.

Situacijsko poročilo: Predsednik tovariš Čenčič otvori zborovanje ter prečita dopise pov. UJU, Narodne obrane in Oblastnega šolskega odbora glede ustanovitve oblastne knjižnice. Sklene se, imenovati pov. UJU Rog. Slatino kot kraj, kjer bi se naj vršil letošnji izobraževalni tečaj. Poročilo o dogovoru z »Edinstvom« je sledila dolgotrajna debata, nakar je 42 članov Edinstva podpisalo pristopnice ter se pridružilo zborovalcem UJU. Vsled dogovora z »Edinstvom« so sledile pristupu novega članstva neposredno volitve. Bil je izvoljen sledeči odbor: predsednik Ivan Glinšek, šolski upravitelj v Rog. Slatini; podpredsednik Josip Čenčič, šolski

Dr. G. PICCOLI — lekarnar v Ljubljani priporoča pri zaprtju in drugih težkočah svojo preizkušeno

želodčno tinkturo

Naročila točno po povzetju.

Foto-aparate kupite najboljši pri Fr. P. Zajec, optik Ljubljana, Stari trg 9.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdeltovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje. —

Najugodnejši nakup

oblačil lastnega izdelka nudi
tvrdka J. Rojina, Ljubljana

Naporno duševno delo ubija!
Varujte zato živce!
Pijte rženo žitno kavo

ŽIKO.

Priporočam se za vsa slikarska in fotografska dela, povečane slike, pokrajinske razglednice, skupine šolskih otrok, legitimacije itd. Slikat grem tudi na deželo. Učitelji in dijaki popust. Zahtevajte cenik.

Foto „REKORD“ Joško Šmuc, Ljubljana, Poljanska c. 12

Upraviteljice, upravitelji! Ako med šolsko deco niste našli odziva za Mladinsko Matico, vzemite vsaj en izvod za šolsko knjižnico.

upravitelj v Rogatcu; tajnica Eliza Kukovčeva, učiteljica v Stopercah; blagajnik Fink, šolski upravitelj v Šmarju; odborniki: Verk, šolski upravitelj pri Sv. Križu, Korbar, šolski upravitelj v Loki, Bolle, šolski upravitelj v Ponikvi; namestnica Josipina Ahtikova, učiteljica v Rogaški Slatini; preglednika računov: Slavko Črnič in Anton Štefancioza. V kratkem nagovoru se je novi predsednik tov. Glinšek zahvalil za sporazum ter naznačil, da bo meseca junija t. l. novi občni zbor. Prečital je dopis sreskega poglavarja v Šmarju, s katerim se društvo vabi, da na prihodnjem zborovanju razpravlja o Lavtarjevih računih. Kot poročevalko se imenuje tov. E. Kukovčeva. Končno je članstvo še sprejelo resolucijo k »Izpremembam pravil UJU«.

Število učitelstva v obeh okrajih 90; število članstva UJU 39 + likv. Edinstvo 42; udeležencev: UJU 27 + Edinstvo 42 = 69.

Samoizobrazba: Društvo je razdeljeno v dva izobraževalna krožka, namreč Rogatec in St. Vid. Izobraževalni krožek Rogatec je imel svoj drugi sestanek dne 25. marca t. l. Udeležilo se ga je 7 članov. Razpravljalo se je o »Gospodarskem liberalizmu«. Debata je bila zelo zanimiva in živahna.

Reforma šole. Tov. Rakovšček je bil pripravljen predavati »O privzgoji varčevanja osnovnošolske mladine«. Vsi preobširne situacijske debate za to predavanje ni preostalo časa.

Izvenšolsko delo. Pri sestanku izobraževalnega krožka Rogatec dne 25. marca t. l. se je ugotovilo, da posamezni člani to delo vztrajno vršijo; vendar pa poročevalec doslej še ni zahteval statistike.

Slučajnosti. Podpredsednik tov. Cenčič je pokazal tabele »Sadnega izbora za Slovenijo« ter jih je priporočal šolskim upraviteljem v nabavo. Sklene se, da bo prihodnje zborovanje dne 5. maja t. l. v Rog. Slatini.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ŠOSTANJSKI OKRAJ je zborovalo dne 19. aprila v Velenju.

1. Situacijsko poročilo:

Tovariš predsednik otvori zborovanje ter pozdravi vse navzoče, imenoma pa nove članice, Tolstovršnik in Rojina, ter častita tov. Jugovičevi in Macarolu k stalni namestitvi. Konstatira, da so vsi učitelji v okraju člani društva.

Obravnavale so se naslednje točke dnevnega reda. 1. Združitev UJU in Edinstva. 2. Propaganda za delovno šolo. 3. Kmetijsko nadaljevalna šola. 4. »Mladinska Matica«. 5. Spor med pov. Ljubljana in mariborskim učiteljskimi. 6. Slabi uspehi na srednjih šolah. 7. Nova rubrika v »Tovarišu« — Kaj se godi? 8. Občni zbor »Šolske Matic«. 9. Seja širjega sosveta v Mariboru. 10. Društvena blagajna.

Pri posameznih točkah se je prav živahno razpravljalo. Debate so se udeležili tov. Vrečko, Hribnik, Rejec, Mlinšek, Stopar, Trobejeva, Ille itd.

Statistika. V okraju je 51 učit. osn. + 7 mešč. šole. Članstva je 51 učit. osn. + 3 mešč. šole. Udeležencev 43.

II. Šolska reforma. Tov. Trobejeva je predavala: Nekaj misli iz knjige: »Besondere Unterrichtslehre — Schnuderrerr«. Članstvo je zanimivemu referatu pazno sledilo in tudi o njem razpravljalo.

III. Samoizobrazba. Šostanjski krožek je imel 6 sestankov. Velenjski krožek je imel 4 sestanke. Obisk pri obeh dober.

IV. Izvenšolsko delo. Tov. Hribnik je razposlal vsem članom polo o izvenšolskem delovanju. Ko prejme odgovore, bo sestavil pregledno statistiko.

Poročevalec za »Mladinsko Matico« tovariš Rejec ugotavlja, da je v okraju 18% vseh učencev vključenih pri »Mladinski Matici«. Prednjači Šostanj z 36%.

V. Slučajnosti. V mesecu juniju priredi društvo izlet v Mežico.

Izvolili so se delegate za pokrajinsko in državno skupščino.

VI. Predlogi:

1. (Tov. Hribnik): Poverjeništvu naj posreduje, da se predpiše v bodoče za prehod v srednjo in meščansko šolo z dobrim uspehom dovršen 5. razred oziroma 5. š. l. osnovne šole in da naj se učni načrt prilagodi tako, da bo prehod lažji.

2. (Tov. Stopar): Poverjeništvu naj posreduje, da se ustanovijo poizkusni razredi na mestni in podeželskih šolah, kjer naj za to usposobljeni učitelji skušajo realizirati delovno šolo, v ostalih šolah pa se naj uvaja princip delovne šole v okvirju sedanjega učnega načrta.

3. (Tov. Stopar): Udruženje naj dela na to, da se končno reši vprašanje šol. knjig, da bo omogočeno krajnim šolskim odborom nabaviti potrebne šolske knjige za revne učence, ki bodo daljšo dobo v veljavi.

4. (Tov. Vrečko): Do začetka novega šolskega leta naj Pov. UJU izterja od družtev, ki niso plačala celotne članarine. Poverjeništvu, ves dolg, ker je pri naraščanju istega nevarnost, da ga društva sploh ne bodo mogla poravnati, kar bi imelo za posledico zadolžitev Poverjeništvu.

? >POPPAEA< ?

Pojdite v planine

in na smuk. Ne hodite pa brez pristnih Brajerjevih smuških čevljev ali pa brez pristnih Brajerjevih »gozdarjev«!

J. BRAJER, Ljubljana, Breg štev. 1.

Ed. Škopek, Ljubljana, Mestni trg 8 priporoča birmanske ure, verižice po najnižjih cenah.

Iz Zveze državnih nameščencev za Slovenijo.

INTENZIVNI NAPOR NAŠE ZVEZE, DA SE IZBOLJŠA GMOTNI IN MORALNI POLOŽAJ DRŽ. NAMEŠČENCEV.

Reviziju če izvršiti državna lekarska komisija (čl. 108.) onog državnog nadleštva u čiji resor pripadaju. Onaj, za koga komisija nadje da je telesno ili duševno nesposoban za službu, prevešće se na penzijske prilagodbe po ovom zakonu, prema godinama službe i prema položaju za koga je penzionisan. Oni koji se nadju sposobni pozvaće se u roku od šest meseci od komisijskog pregleda na službu koja odgovara njihovom položaju, u koliko bude praznih mesta. Ko se ne odazove pozivu na službu, ne prevodi se na penziju po ovom zakonu. Oni, koji se oddaju, pa u nedostatku praznih mesta ne dobiju službu, a tako i oni kojima iz istog razloga nije ni upućen poziv u zakonskom roku, prevode se po ovom zakonu prema godinama službe i prema položaju, sa kog su penzionisani. V daljem roku od pet godina, kako se budu mesta upražnjavala, pozivaće se i oni, kojima nije poziv upućen, pa ako se ne odazovu, vrtiće se od dana, kada im je stigao poziv, na staru penziju, osim ako ne budu već navršili 60 godina života, odnosno ne budu opet postali nesposobni za službu, što se ima dokazati na način propisan ovim zakonom. Posle roka od pet godina nema više revizije.

Dalje naj se vstavi:

12. kot nov člen: »Člen 240. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih se izpremeni in glasi:

Porodicama državnih službenika kojima su porodične penzije pripale pre obnarodovanja ovog zakona povećavaju se penzije za 100%.

Kćerima državnih službenika, kojima je po dosadnjim zakonskim propisima porodična penzija pripadala i preko granice, koju je ovaj zakon povukao, ostaje to pravo i nadalje pod uslovima dosadnjih propisa, no sa sumom određenom u ovom zakonu.

Končno naj se vstavi:

13. kot nov člen: »Določbe rešenja ministrskega sveta z dne 8. oktobra 1924, DR br. 107.201/26 (»Služ. Nov.« br. 236 — XLIX. z dne 15. oktobra 1924) veljajo tudi za upokojeno (provizionirano) delavstvo tobačne tovarne v Ljubljani in za poštne sle«.

14. kot nov člen: »Dovoljuje se obnova postopanja za priznanje službene dobe v primeru, ako je državni nameščenec opustil tožbo na Državni svet v 30-dnevnom roku po členu 228. zak. o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih iz razloga, ker v rešenju o prevedbi ni bila označena službena doba, ki se mu je priznala s 1. septembrom 1923 kot z dnevom prevedbe«.

(Konec prihodnjič.)

Podpirajte obrambni sklad!

KNJIŽNICA PEDAGOŠKE CENTRALE V MARIBORU.

Objavljamo seznam knjig, ki smo jih nabavili na novo. Tovariši šolski upravitelji naj blagovolijo s tem izpolniti sezname, ki smo jih preteklo jesen poslali vsem šolam mariborske oblasti.

A. Filozofija.

41. Richter J.: Der Islam als Religion; l. 1927., str. 158.
42. Wundt W.: Einleitung in die Philosophie; l. 1922., str. 448.

C. Psihologija.

85. Rode Dr. P., Fuchs Dr. H.: Psychologie des Landkinds; l. 1925., str. 228.
86. Wundt W.: Grundriss der Psychologie; l. 1922., str. 430.
87. Güttenberger Dr. H.: Das Landkind nach Umwelt und Eigenart; l. 1925., str. 140.
88. Wanke Dr. G.: Psychoanalyse; l. 1926., str. 248.
89. Heywang E.: Das Landkind. Seelenkundliche Erfahrungen; l. 1919., str. 40.
90. Kupky Dr. O.: Jugendlichen-Psychologie; l. 1927., str. 122.
91. Lobsien M.: Schülerkunde auf Grund von Versuchen; l. 1923., str. 210.
92. Heydebrand Dr. C. V.: Gegen Experimentalpsychologie und — Pädagogik; l. 1921., str. 30.
93. Stern W. und Wiegmann O.: Methodensammlung zur Intelligenzprüfung von Kindern und Jugendlichen; l. 1926., str. 514.

E. Pedagogika.

85. Dietz J. Fr.: Das Dorf als Erziehungsgemeinde; l. 1927., str. 126.
86. Kessler Dr. K.: Pädagogische Charakterköpfe. Eine Beleuchtung der Pädagogik in 20. Jahrhundert; l. 1925., str. 198.

(Dalje prihodnjič.)

Knjigarna, trgovina umetnine in muzikalij Goričar & Leskovšek, Celje

priporoča svojo bogato zalogo slovenskih, hrvaških in srbskih knjig, kakor za preskrbitev vseh kjerkoli izišlih knjig slovenske književnosti.

Bogato izbiro vedno najnovejših modnih journalov in znanstvenih revij.

Sprejemajo se naročila za vse tu- in inozemske lepote, strokovne, znanstvene revije in modne jurnale. Priporoča svojo bogato izbiro muzikalij kot klasične, moderne in za pouk vseh instrumentov.

Največja izbira

moških, ženskih in otroških čevljev domačega izdelka in inozemskih svetovnih tovarn se dobijo v trgovini

ŽIBERT

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA

FRANC STRUPI, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, raznovrstnih šip, okvirov itd.

Najsolidnejše cene in točna postrežba.

„Pri Tičku na Gričku“

vedno
izborne pijače, dobra kuhinja.
Na vrtu lep prostor za balinjanje.

Modni atelje

N. I. Bianchi
Ljubljana, Sv. Petra c. 44
izvršuje najmodernejše obleke za dame in gospode po konkurenčnih cenah.

KROJAŠKI ATELJE

Fran Iglič
Ljubljana
Kolodvorska ulica štev. 28

Higijenična pralnica in svetlolikalnica

FR. ŠIMENC

Ljubljana, Kolodvorska ulica 3

Kemično snaženje oblek

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—.

TAFT, ZADNJA MODA,

v vseh barvah à Din 88 samo pri I. Trpin, Maribor, Glavni trg 17.

TOVARIŠI IN VSI DRUGI,

ki kupujejo ali dajo v popravilo muzikalne instrumente v Mariboru, dobijo pri podpisnem brezplačno važne informacije! Adolf Pacher, šol. upr. v p., Maribor, Jezdarska 8.

Majniški izleti.

Vljudo naznanjam gg. učitelstvu, da sem otvoril na vznožju hriba ob cesti, ki pelje na Stari grad lepo urejeno restavracijo, ki ima velik senčnat vrt. Cene obeda za učence gg. učitelstvo so zelo nizke, obrnite se pismeno na podpisane. — Se priporoča Ivo Reš, gostilničar, Celje, »Škalna klet«.

Hotel TRATNIK

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
priporoča lepe zračne sobe.

HOTEL 'ZAKA' BLED

nudi šolskim izletnikom kosilo od 8—15 Din, postelje od 8 do 10 Din. Čolni 2—3 Din na otok in po jezeru. Penzije od 50 do 60 Din pred in po sezoni.

Priporoča se

Kati Korošec.

Za majniški izlet

se priporoča p. n. šolskim vodstvom

Park hotel Tivoli, Ljubljana

Vekoslav Dolničar

Orožje

Brovninže, pištole za strašenje psov, samokrese, puške, zaloga lovskih in ribiških potrebščin ter umetni ojenj.

F. K. Kaiser, puškar

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6.

Modni atelje Martin Pevec

Ljubljana, Šelenburgova ulica 4.

Izvršuje obleke vseh vrst. — V zalogi vedno pristno angleško blago za obleke in modne hlače. — Delo solidno, cene nizke. Cenj. odjemalcem dovoljeno po dogovoru do 3 kratno odplačilo.

Nova knjiga!

Zdravje mladine.

HIGIJENA DOMA IN V ŠOLI

Spisal dr. MAVRICIJ RUS, mestni fizik.

Z 18 podobami in 4 prilogami.

Cena 40 Din, s poštnino 42 Din.

Neogibno potrebna knjiga za vsako šolo in vsako rodovino.

Maročila sprejema in izvršuje »Učiteljska knjigarna« v Ljubljani.

Najcenejše in najmodernejše

damsko perilo vseh vrst iz trpežnega blaga in lepe izdelave po konkurenčnih cenah si nabavite v spec. trgovini damskega perila

Amalije Zorčič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

A. Škedelj, Ljubljana, Stari trg 11a

priporoča po najnižjih cenah:

šolske in pisarniške potrebščine, razglednice
Na drobno! in papir. Na debelo!

Knjigarna Nova založba t.z.z o.z.

Ljubljana, Kongresni trg 19

in podružnica prej I. Giontini, Ljubljana, Mestni trg št. 17

priporoča v nakup svojo bogato zalogo vseh šolskih in pisarniških potrebščin ter knjige lastne in drugih založb. Ima tudi veliko zalogo barv za slikanje na blago in svilo. Sile dobe znaten popust.

Priporoča se
RESTAVRACIJA
HOTEL
LLOYD
LJUBLJANA

Dobra domača hrana. Dobra postrežba, štaj. in dolenjska vina. — Sprejema abonente.

Za obilen obisk se priporoča
BUČAR FR. restavrat.

Pomladanske obleke

moderne, v krasi izvršitvi najlepših modernih vzorcev boste najugodnejše kupili pri trdki

Fran Lukič, Ljubljana, Stritarjeva ul.

Ugodnost!

Damske galoše . . . 70 Din
Moške galoše . . . 75 Din
Damski snežni čevlji 100 Din
Moški snežni čevlji . 110 Din

ANTON KRISPER, Ljubljana
Mestni trg 26 ★ Stritarjeva ulica 3

Gostilna RAŽEM

Ljubljana, na Žabjaku št. 3

Točijo se pristna štajerska, dolenjska in dalmatinska vina, primorska kuhinja, vsak četrtek, petek in nedeljo sveže morske ribe.

Vaša obleka

bode izgledala zopet kakor nova, ako jo pustite kemično čistiti v

tovarni JOS. REICH

Tovarna: Poljanski nasip 4—6 Ljubljana.
Podružnica: Selenburgova ulica 3.

Plisiranje v najmodernejših vzorcih tekom 24 ur.
Barvanje oblek v različnih barvah.

Priporoča se
slavnomu občinstvu

salon za dame
in gospode.

STANKO KELŠIN
friseur

Ljubljana, Kopitarjeva 1.

USTANOVLJENO LETA 1852.
TEOD. KORN

LJUBLJANA, POLJANSKA C. 8.
Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov in centralne kurjave.

Naprava strelovodov.
Kopališke in klosetne naprave.

Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti, kakor tudi posod (škafle) za konzerve.

CVETLIČARNA

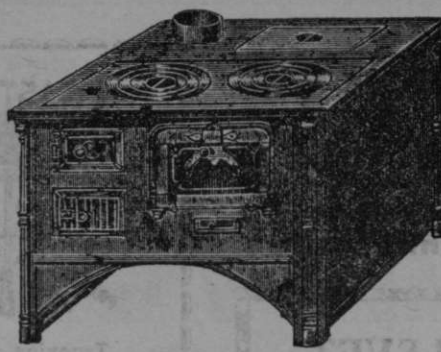
ANT. BAJEC
LJUBLJANA
Pod Trančo ★ Tel. 3222

Izdeluje šopke, vence, trakove z napisi i. t. d.

L. MIKUŠ
LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15

DEŽNIKI
Na malo. Na veliko.
Ustanovljeno leta 1839.
Telefon št. 2.282.

Prepričajte se v
gostilni pri Fajmoštru
Ljubljana, Sv. Petra nasip 5
o dobri kvaliteti in nizki ceni vin

VELETRGOVINA Z ŽELEZNINO
PINTER & LENARD, MARIBOR

MEHANIČNO UMETNO VEZENJE

zaves, pregrinjaj, perila i. t. d. — Entlanje, ažuriranje, tamburiranje, prebadanje šablon, predtiskanje ženskih ročnih del. — Narodni in najnovejši vzorci.

MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA
Dalmatinova 13. Poleg hotela Štrunkelj.

Foto - aparati

v največji izbiri pri

FOTO-MATERIJAL
JANKO POGAČNIK
LJUBLJANA, Tavčarjeva 4.

Priporočamo trdke, ki inserirajo v našem glasilu!

P. n.

Šolam in šolskim upraviteljem

pljudno priporočam

vse vrste šolskih zvezkov iz najboljšega brezlesnega papirja. — Sprejemam tudi vsa druga v knjigoveško stroko spadajoča dela.

ANTON JANEŽIČ
LJUBLJANA, FLORJANSKA 14.

KNJIGOVEZNICA IN INDUSTRIJA
ŠOLSKIH ZVEZKOV.

Mate Pliverić
brivec, HOTEL „SLON“
Ljubljana, Dunajska c.

se toplo priporoča cenj. učiteljsstvu

Manufakturo NA OBROKE

nudi cenj. učiteljsstvu ter izdeluje obleke po meri za gospode in dame

M. BAN nast. **PREVORŠEK**

LJUBLJANA, Resljeva cesta 7

Kuhinjska posoda, kuhinjske potrebščine, železno pohištvo, orodje, športne predmete, in vsakovrstno železninsko blago dobite najceneje pri znani trgovini z železnino

Breznik & Fritsch
Ljubljana, Stritarjeva ul. 7.

P. n. učitelj(ce) dobe blago tudi na obroke.

Pletilne stroje
vseh vrst na ročni in pletilni pogon in strokovni pouk nudi

Fran Kos
Ljubljana, Židovska ulica št. 5.

Tovariši!

Ze stanovska zavednost veleva, da podpiramo pri nabavah svojih potrebščin v prvi vrsti svoje lastne ustanove. Veliko bolj pa smo v svojem interesu dolžni to storiti tedaj, ako nam nudijo te ustanove večje ugodnosti in večje koristi kot tuje. Ena izmed takih ustanov je naša

Nabavljajna zadruga drž. nameštencev v Ljubljani

Telefon št. 2421.

Vodnikov trg 5.

Čekovni rač. 12416.

Ona nam nudi banaško moko, sladkor, kavo, olje, mast, sploh vse **specerijsko in kolonijalno blago najfinije vrste po najnižjih cenah, ki so mogoče**. Velika izbira **dežnikov, predpražnikov** in najfinijih in najtrpežnejših **čevljev lastnega izdelka**. V zalogi najfiniji šifon, platno in srajce za gospode po najnižjih cenah.

Drva in premog vsaki čas na razpolago

Dostavlja se blago na dom in dovoljujejo se olajšave pri plačilu.

Zadovoljiti svoje člane je te zadruga najvišji cilj!

Da je blizu tega cilja, dokazujejo stalni in dnevno novo pristopajoči člani-odjemalci.

Tovariši! Tovarišice! Pristopite k tej zadrugi in kupujte v njej!

Šolske zvezke, pisanke, spisovnice, risanke
vseh vrst izdeluje v lastni tvornici in priporoča

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Prodaja jih v korist Učiteljskega doma v
Mariboru in Učitelj. konvikta v Ljubljani.

Tovarna pohištva

I. I. Naglas, Turjaški trg 6
 priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

RESTAVRACIJA »NOVI SVET« V LJUBLJANI, GOSPOSVETSKA CESTA ŠT. 14.

Priznana dobra kuhinja,
 posebna soba za sestanke; sprejema
 naročila za skupne obede po zmernih cenah.
 Postrežba točna i solidna.

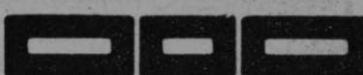
Trgovina dežnikov
 in solčnikov
 se priporoča za obilen obisk.

Kri čistilni in
 kri osvežujoči
 zdravilni čaj
 „Planinka“
 zdravi slabo pre-
 bavo, zaprtje te-
 lesa, napihovanje,
 slabo delovanje
 čreves, izpuščaje,
 obolenja mokračne
 kisline, jeter, žolča in žolčni ka-
 men. 1 paket 20 Din. Priporoča:
LEKARNA MR. BAHOVEC,
 Ljubljana, Kongresni trg.

kisline, jeter, žolča in žolčni ka-
 men. 1 paket 20 Din. Priporoča:
LEKARNA MR. BAHOVEC,
 Ljubljana, Kongresni trg.

Prepričajte se
 o trpežnosti

vrvarskih izdelkov

iz
 prve kranjske
 vrvarne

Ivan N. Adamič

Ljubljana
 Sv. Petra cesta 31

In pri podružnicah
 MARIBOR, Vetrinjska 20
 ter KAMNIK, Šutna 4

Največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji

Mestna hranilnica ljubljanska
 LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠTEV. 3.

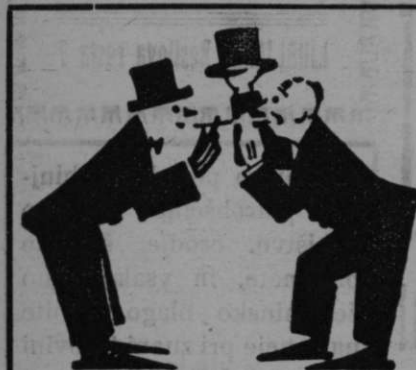
Ima vlog nad 300,000.000 Din. — Za vse vloge jamči mesto Ljubljana.

Vloge sprejema na knjižice in tekoči račun. Naložbe proti odpovedi obrestuje po možnosti najvišje. Posoja na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje. Ima Kreditno društvo in sodni depozitni oddelek. Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016. Pošt. ček. račun št. 10.533. Uradne ure od 8. do 12 1/2.

Cvetličarna Pavel Šimenc
 Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 33

priporoča veliko izbiro umetnega in svežega cvetja, vencev
 ter navadnih in poročnih šopkov.

Najboljši in najcenejši
 nakup za gospode v
 posebnem oddelku
 trdke

A. ŠINKOVEC nasl.
K. SOSS
 LJUBLJANA

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna
 izvršitev iz lastne tovarne. — 15 letna
 garancija. — Vezenje se poučuje pri
 nakupu brezplačno.

Pisalni stroji ADLER. — Kolesa iz
 prvih tovarn, Dürkopp, Styria, Waf-
 fenrad (Orožno kolo). — Pletilni stroji
 vedno v zalogi. — Posamezni deli
 koles in šivalnih strojev.

Daje se tudi na obroke. — Ceniki
 franko in zastoj.

IVAN JAX I SIN
 Ljubljana, Gosposvetska c. 2.

UČITELJSKA TISKARNA

V LJUBLJANI, FRANČISKANSKA ULICA
 TELEFON ŠT. 2312. RAČUN POŠTNE HRANILNICE ŠT. 10.1761

JH NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKAR-
 SKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilu-
 strirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure
 in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste.
 Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.
 LASTNA TVORNICA ŠOLSKIH ZVEZKOV v korist Učiteljskega
 doma v Mariboru in Učiteljskega konvikta v Ljubljani. — Šolski
 zvezki za osnovne in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.
 ZVEZKI ZA OKROGLO PISAVO ŠT. 1, 2 in 3.

UČITELJSKA KNJIGARNA

V LJUBLJANI, FRANČISKANSKA ULICA

prodaja znanstvene, strokovne, leposlovne, pripovedne in mladinske
 knjige kakor tudi knjige za osnovne, srednje in obrtne šole ter
 ima v zalogi vsakovrstni papir, pisalni, risalni in šolski pribor in
 učila kakor tudi umetne in pokrajinske razglednice v največji izbiri.

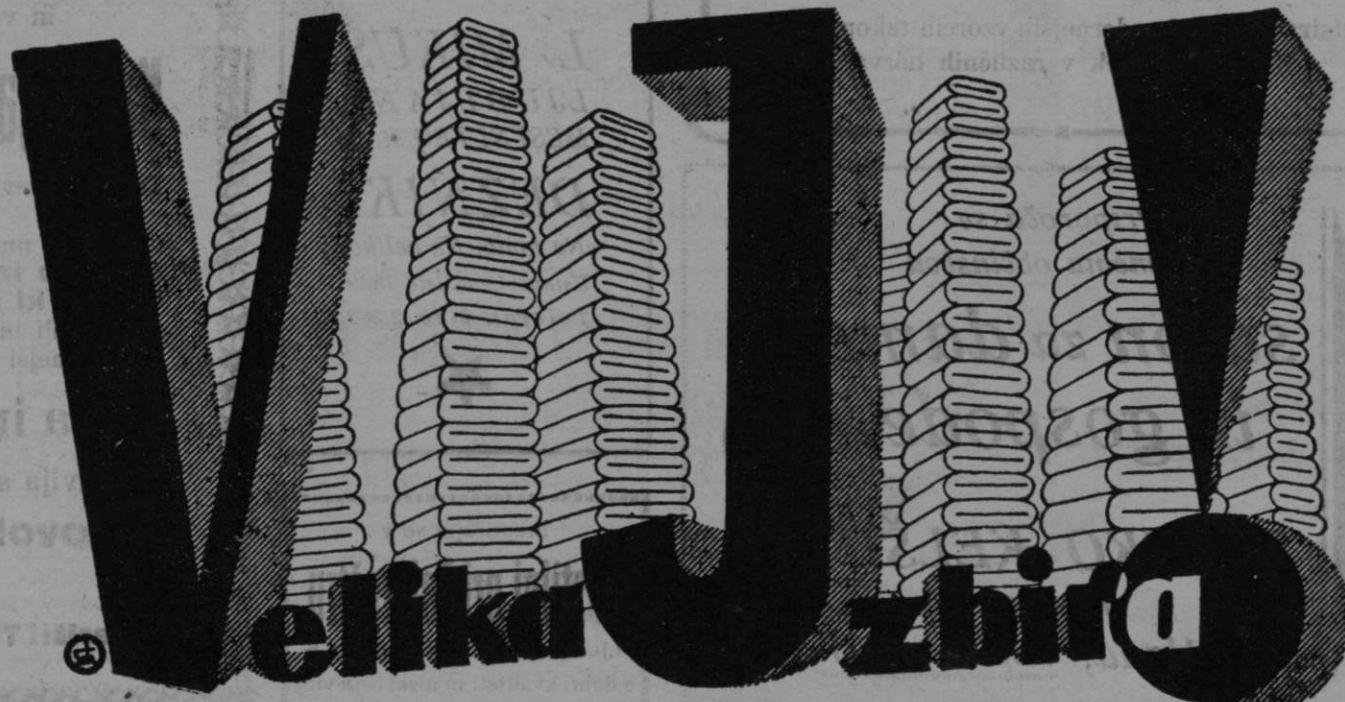
Zahtevajte cenike!

Pelikan

Zaloga barv, tušev in radirk

GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.

Povsod na zalogi. Tiskovine na zahtevo.

različnega platna in šifonov iz domačih tovarn, kakor tudi svetovno
 znane znamke „Schroll“

A. & E. SKABERNE - LJUBLJANA

MESTNI TRG šte. 10

Ugodne cene!

Na željo vzorci!

Obnavljamo našo akcijo cene prodaje, s katero smo
 imeli v zimski seziji najpopolnejši uspeh.

Nudimo Vam; 3 m modernega blaga
 za damske plašče s 1a podlogo po

bajno nizki ceni Din 396.—

in to na šestmesečne obroke.

Oblačilnica „ILIRIJA“, Ljubljana, Mestni trg šte. 17, I. nadstropje. * Telefon šte. 2825.

Kmetški hranilni in posojilni dom

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje.

Brzjavlj. „Kmetiskidom“ Ljubljana.

Blagajniške ure: Vsak delavnik od 8.-12 1/2 in od 3.-4 1/2.

Rač. pošt. hran. 14.257. Tel. 2847.

STANJE VLOG: nad Din 15,000.000.

JAMSTVO: nad Din 50,000.000.

iz česar je razvidno, da je denar pri zadrugi popolnoma varno naložen.
 Sprejema: Vloge na knjižice in jih obrestuje brez odpovedi po 6%, proti
 trimesečni odpovedi po 8%; vloge v tekočem računu po dogovoru.
 Daje: Posojila na vknjižbo (hipoteko), proti poroštvu, zastavi premičnin in
 vrednostnih papirjev, na knjižne terjatve ter dovoljuje kredite v tekočem
 računu pod najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen razprodajalec strok državne loterije.